

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΟ ΧΟΥΝΕΡΙ

Ἐπιάσθηκε ἐπὶ τέλους!
 Δὲν τὸ ἔμενε καιρὸς νὰ πάη μὲ τὸ μουλάρι του, τὴ «Μοῦσκα»,
 στὴ Θεσσαλονίκη κ' ἢ δικαστικὴ κλήση δὲν ἐπεδεχότανε ἀναβολές,
 ἔτσι κ' ἂν ὁ κλητευόμενος κἀθετα στὸ Γραμματικὸ κ'
 ἔχει καὶ τὸ ζῶο του ἄρροστο.

Ἐπὶ τέλους τ' ἀποφάσισε

Ποτέ του ὁ γέρο Χρήστος,
 ὁ Φιτσιόρολος, δὲν ἀποχωροῖστικε
 ἀπ' τὴ «Μοῦσκα» του. Μ' αὐτὴν ἐγύρισε Μακεδονία καὶ
 ἧπειρο, μ' αὐτὴ πήγε στὴ
 Θεσσαλία, μ' αὐτὴ μὰ φορὰ
 πού ἤθελε νὰ πουλήσῃ βελάν-
 τρες φιλωτικές, πήγε τ' Ἄ-
 γιου Δημητρίου ὡς τὸ πατηγε-
 ρι τῆς Ναυακίου.

Τραῖνο μ' αὐτοκίνητο δὲν
 μεταχειρίσθηκε ποτέ του. Καὶ
 τώρα πῶς νὰ μπῆ στὸ τραῖνο
 ἢ σ' αὐτοκίνητο; Θὰ σάσιε!
 Ναι, θὰ σάσιε κλεισμένος
 ἐκεῖ μέσα σὰν σ' ἓνα κουτί
 γιοματοῦ ἀπ' ἀνθρώπου, σὰν
 σ' ἓνα κουτί μὲ σπύρτα.

— Βρὲ ἄντε ἀπὸ δῶ, ποὺ
 θὰ μὰ ἐγὼ κεῖ μέσα! φώνα-
 ξε σὸ τέλο.

Μὰ ὁ παπᾶς, ὁ δάσκαλος κ' οἱ ἄλλοι γραμματισμένοι τοῦ
 χωριοῦ, τοῦ δῶσαν νὰ καταλάβῃ ὅτι κ' ἢ «Μοῦσκα» του, ἂν ἦταν
 καλὰ, δὲν θὰ πρὸλάβαινε νὰ πάη στὴ Θεσσαλονίκη κ' ὅτι ἂν δὲν
 ἦταν ἐκεῖ τὴν ἡμέρα πού ὤριξε ἡ κλήσις, θὰ βριστάτο εἰσαχάπασας
 τὰς νομίμους συντελείας καὶ τὰ παρεστέμια αὐτῶν.

Οἱ ἄλλοι μάλιστα συγχωριανοί του, πού εἶχαν κλητευθεῖ ἐπίσης,
 εἶχαν φύγει ἀπὸ χθές.

— Ἐσὺ τί περμένεις; Θέλεις νὰ πά-
 θῃς τίποτα!..., τοῦ λέγανε.

Κι' ἔτσι ἐπιάσθηκε, ἐπὶ τέλους, ὁ Φι-
 τσιόρολος καὶ κατέθηκε στὸ Ὀστροβο!...

Σὲ λίγο, βροντῶντας, τραντάζοντας, ἀ-
 φορίζοντας καὶ φουρομανῶντας, κἀνοντας τὸ
 ἔδαφος νὰ σειέται σὰν νὰ γινόταν σεισμός,
 κατέφθασε τὸ τραῖνο, οὐρλιάζοντας καὶ
 βγάζοντας ξεστοὺς ἀμους ἀπ' τὸ στόμα
 του, μὲ δυὸ φανάρια ἀναμμένα μπροστά,
 σὰν τέρας πού τὰ μάτια του πετᾶνε φωτιές.

Ὁ φτωχὸς ὁ γέρο Χρήστος ὁ Φιτσιόρο-
 λος, ἀπ' τὸ Γραμματικὸ, πού ἤξερε ὅλες τὶς κούπτες τῶν βουνη-
 λος, καὶ τὰ δάση τὰ πενή, ὅλους τοὺς λόκους τῆς περιφε-
 ρείας του, τ' ἀγριογούρουνα τῶν πενητῶν δρυμῶν, τὶς σάρες τοῦ
 Βερμίου καὶ τοὺς γαρμενὸς καὶ τὶς κρηφόνες τοῦ Καμίαι—Τσαλιᾶν
 καὶ τὶς κακοτοπὲς τῶν ἀκατωχίτων ἐρημιῶν, τὰ ἔχασε σὰν βρόθικη
 μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ θηρίο.

Στὴν ἀρχὴ βρόθικε σ' ἀμχανία. Δὲν ἤξερε πῶς ν' ἀνεθῆ
 στὸ τραῖνο καὶ πὺ νὰ κάτση. Ἄχ, ἂν ἦταν ἢ «Μοῦσκα» ἤξερε αὐτὸς νὰ
 τὴν καβαλλεῖν, ἀλλὰ μ' αὐτὸ τὸ διάβολο, πῶς νὰ
 μὴ τὰ χάσῃ;...

Χτύπησε ὅμως τὸ κου-
 δοῦνι κ' ὁ σταθιαχῆς,
 πού τὸν ἤξερε, τοῦ φώνα-
 ξε σὰν θυμωμένος:

— Ἐλα, γέρο Χρήστο,
 ἐμπρός, τί κἀθεσαι; Ἐ-
 σένανε θὰ περμένη ἢ μη-
 χανὴ καὶ τὸς κόσμιος;

Ὁ γέρο Χρήστος πειρά-
 χτηκε ἀπ' τὴν παρατήρησι
 αὐτὴ κ' ἐπήδησε ἐπάνω σ'
 ἓνα βαγόνι τῆς Α' θέσεως.

Ἐκεῖ, ἀφοῦ διάστασε λί-
 γο, μὴ ξέροντας σὲ ποῦ
 διαμέρισμα νὰ μπῆ καὶ νὰ
 καθῆσι, ἐπιάσθηκε ἐπὶ τέλους
 σ' ἓνα μέρος πού κ' οἱ
 βασίλεις πηγαίνουε χωρὶς
 ἀκολουθία!...

Ὁ καϊμένος ὁ κὺρ Χρή-
 στος ὁ Φιτσιόρολος δὲν κα-
 τάλαβε σὲ τί μέρος μῆτε,

γιατὶ τὸ μέρος αὐτὸ ἦταν οὐκασιμένο μὲ κατὰν καὶ παρουσίαζε ἓνα
 ἀναταντιζὸ κ' ὄραιο κἀθισμα, γιὰ τὴν ἀντίληψί του.

Ἄμα μῆτε, ἔκλεισε τὴν
 κἀθισε κάτως ἡσυχασμένος.
 Τὴ στιγμὴ ὅμως πού ὁ
 γέρο Χρήστος ἔμπαινε στὸ
 μέρος αὐτὸ, πλησίασε στὴν
 πόρτα καὶ μὰ κυρία, ἢ ὁ-
 ποῖα στάθηκε καὶ περιέμενε
 τὸ βλάχο νὰ βγῆ ἔξω.

Ἐτέρωσε ὅμως μισὴ ὥρα,
 μὰ, κόντευε νὰ πάη μᾶμι-
 ση, ἢ κυρία λίγο ἔλειψε νὰ
 σάσιε, ἀλλὰ ὁ βλάχος δὲν
 ἔβγαψε ἔξω. Ἡ κυρία, πού
 ἦταν ἱπεροβολικὰ χοντρή,
 ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ κ' ἀπο-
 φάσισε —ἐπὶ τέλους!— νὰ
 χτυπήσῃ τὴν πόρτα τοῦ με-
 ροῦς αὐτοῦ πού κ' οἱ βα-
 σίλεις μπαινούν χωρὶς ἀω-
 λουθία.

— Ποιὸς εἶνε; φώναξε
 ὁ κὺρ Χρήστος ὁ Φιτσιόρο-
 λος ἀπὸ μέσα.

— Τί ἔπαθες, Χριστιανέ
 μου, καὶ κάνεις τόσην ὤ-
 ρα; Ἄνοιξε! τοῦ εἶπε ἢ
 κυρία.

Ὁ κὺρ Χρήστος ἄνοιξε
 τὴν πόρτα καὶ ξανακἀθηκε στὸ «μέρος»...

— Οὐρίσιτι, πρᾶσιτι!
 Ἡ κυρία στάθηκε ξαφνιασμένη.

— Τί κάνεις ἐκεῖ; ψιθύρισε.

— Κάθουμι. Τί θές νὰ κάνω; Ἄν
 θές καὶ σὺ ἔλα νὰ κάτσης. Κουράμ κ' οἱ
 δῶ.

— Μὰ δὲν κἀθετα ἐδῶ ὁ κόσμιος!
 — Καλὰ εἰμι δῶ! ἀπάντησε ὁ κὺρ Χρή-
 στος.

— Μὰ ἔχει ἀνάγκη κ' ἄλλος νὰ κάτση.
 — Οὐρίσιτι!...

— Τί ὄριστε;

— Κόπασαι νὰ κάτσης, ἄμα θές! Ἰγὼ
 δὲν τὸ κουνῶ ἀπὸ δῶ!

Ἡ κυρία θέλησε νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ τὴ
 συμβαίνει. Ἀλλὰ ὁ γέρο Χρήστος ὁ Φιτσι-
 ὀρολος δὲν μεμφοῦσε νὰ καταλάβῃ.

— Μὲ τὸν παρὰ μου ταξειδεῖου, τῆς εἶπε, κ' ὅπου μ' ἄρεσει κά-
 θουμι.

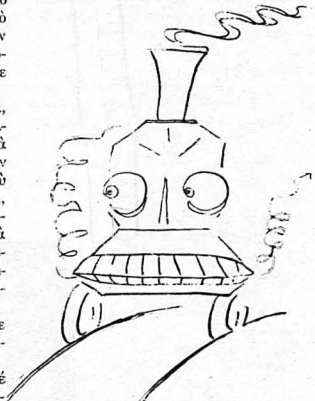
— Μὰ καλὰ, Χριστιανέ μου, δὲν σοῦ λέω, ἀλλὰ πήγαυε καὶ κά-
 τσε ἐκεῖ μέσα! Καὶ τοῦ εἰδεῖσε τὰ διπλανὰ βαγόνια. Ἐκεῖ εἶνε πού
 καλύτερα!...

— Ἀφοῦ εἶνε καλὸ
 τερα, γιατί δὲν πᾶς
 εἰς, κυρὰ μ';

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὸ
 τραῖνο πλησίαζε στὴν
 Ἔδεσσα.

Ὁ ὑπάλληλος πού
 θεωροῦσε τὰ εἰατήρια,
 ἔφτασε καὶ στὸ μέρος
 πού φιλονεικοῦσε ὁ κὺρ
 Χρήστος μὲ τὴν κυρία,
 κατὰλαβε τί συμβαίνει
 καὶ ἀνέλαβε νὰ ἐξηγή-
 σῃ στὸν Φιτσιόρολο τὸ
 λάθος του.

Γιὰ νὰ καταλάβῃ ὁ
 μὸς ὁ γέρο Χρήστος
 ἀπ' τὸ Γραμματικὸ,
 κωχαγιάς καὶ χοντρο-
 νοκόφης, πρῶτὴ φο-
 ρὰ βλέποντας τραῖνο
 ἀπὸ κοντὰ καὶ γιὰ τε-
 λευταία φορὰ στὴ ζωὴ
 του ἐπιβαίνον αὐτοῦ, ἐ-
 δόησε νὰ τοῦ δεῖξῃ ὁ
 ὑπάλληλος ὅλο τὸ μη-
 χανισμὸ καὶ τὴν ἀνάγκη

Τὸ τραῖνο ἔφτασε ἀφρίζοντας καὶ φουρομανῶντας.

Ἡ ἀλεπού στὸ παζάρι.

Ἡ κυρία εἶχε στενοχωρηθεῖ πολὺ...

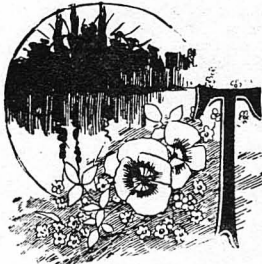

Καλύτερη ἢ «Μοῦσκα»...

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗΣΤΑΜ.

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
I τρομερό, Θεέ μου!...

Δέν ύπηρεχε καμιά άμφιβολία πειά.
'Η άτυχη Λίτσα, ή τόσο εύτυχημένη ώς προχθές, άκόμα νέα, είχε χάσει τή λογική της!...

'Ο Λώρης πνιγότανε.
'Αφρσε πειά κατά μέρος κάθε λεπτότητα, κάθε επιφύλαξη κ' έκράτησε τή Λίτσα άτ' τή μέση όσο σφιχτά μπορούσε. 'Ετσι μόνον θά τήν εμπόδιζε νά ξεφύγη και νά τρέξει σπία της.

'Η Λίτσα, πού σ' άλλη περίπτωση θά κοκκινίζε από ντροπή και θά θύμωνε από παρθενική σεμνότητα γιά τή χειρονομία του αυτή, ούτε έδωσε τώρα καμιά προσοχή. 'Ενα μονάχα ήπιούσε. Νά ξεφύγη και νά τρέξει σπία της. Βλέποντας όμως πός ο Λώρης τήν εμπόδιζε, άρχισε νά θυμώσει. Τά μάτια της φιλοξήτρην. Τόν κούταζε άγρια και τού φώναζε, άδιαφορώντας άν θά τήν άκούγανε ή όχι:

— 'Αφίστε με... Μά αφήστε με λουπόν... Γιατί μ' εμπόδιζετε ;... Δέν άκούσατε τί είπαμ ; 'Η Λίνα μας παντρεύεται... Τί καλά, τί καλά, Θεέ μου!...

'Ο Λώρης δάκρυσε.
— Φτωχή κόρη!... Κοκότυχη μητέρα!... Τί μεγάλη συμφορά άλήθεια μέσα σέ μά μέρα γιά τήν κ. Λίναρδη! 'Η μά της κόρη νεκρή. 'Η άλλη τρελλή!...

'Ω, δέν έπερατε, δέν έπρατε ν' αφήση τή Λίτσα νά τού ξεφύγη. Γύρισε λουπόν κ' είπε σπό σωφέρ πού τάχε επίσης χαμένα:

— Στην πλατεία Κολωνακίου... Γρήγορα... 'Η Λίτσα τόν άκούσε κ' έγινε αγνώριστη άτ' τού θυμού της. Αυτή ή τόσο λεπτή και τόσο σεμνή και καλόβουλη, έσπρωξε τώρα τού Λώρη άτόμα και θέλησε νά ριχτεί έξω άτ' τού αυτοκινήτου, ένώ αυτό έτρεχε. Φώναζε δυνατά κ' Έκλαιγε:

— 'Αφσέ με... 'Αφσέ με λουπόν... Θέλω νά πάω σπία του... Ποιος είσαι σπύ πού μ' εμπόδιζεις ;... Θέλω νά γυρίσω σπό σπία, είπα... Τ' άκούς ; Θέλω νά προφτάσω πριν τελειώσει ο γάμος... Θέλω νά δω τή Λίνα μας ντυμένη νυφούλα... Θεέ μου!... Πόσο θάνα ώραία!... Μά μ' έγώ θά παντρευτώ... Αδριο κάλας... Ζηλένεις ; Γιατί μέ κούτας έτσι ;... Γιατί κλαίς ;... Δέν θέλω νά κλαίς τώρα πού-χρησε χαρά σπό σπία μας...
'Ο Λώρης κατάλαβε πώς δέν τούϊνε παρά ένα μονάχα μέσον γιά νά τήν καθυπόχσει, όσο νά φτάσουν σπό Κολωνάκι, σπό σπία μιάς θέϊ-κας του, στην οποία θά τήν εμπαιστεύονατε και θάτρεχε κατόπιν στής κ. Λίναρδη. 'Αρχισε λουπόν νά συμφορη μάζύ της, ένώ τού αυτοκί-νητο έτρεχε επί της οδού Σόλωνος.

— Ναι, δεσποινίς, άρχισε νά τής λέη μέ καλωσύνη. Πρέπει νά προλάβουμε τού γάμο. Μά νά μήν πάμε και μ' άδειανά τά χέρια, δε-
της ύπάρξεως ενός τέτοιου διαμώτιου.
Μά ο κύρ Χρήστος δέν έπεισθη.
— Άλλού νά τά πουλάς αυτά! φώναζε έξαιρα μέ θυμό. Κάνε μου τή χάρη, τράβα από δω, γιά νά μή γυρίσω τή καρλίκα (αγκλίτσα) και σέ καταχειρίσω! 'Ενα τέτοιου διαμώτι, μέ μυρωδιές και κρουσταλλένια τζάμια, γιά νά τού λερώνουν τόχουνε, μωρέ;

Παρέσθη τότε ανάγκη νά γίνη στόν κύρ Χρήστο μάθημα όλόκληρο, περί τού ότι τού μέρος αυτό είναι αναγκαίον γιά τούς ταξιδευόντας. Για νά τόν φωτίση μάλιστα περισσότερο ο ύπάλληλος τού ελτε νά σπρωθή και τού έγήγησε τά πάντα.
'Ο κύρ Χρήστος ο Φυσιόλογος έμεινε άναυδος.
— 'Αι!... 'Αι!... φώναζε ξεφριναμένος. Δέν μυρίζ' καταματί, τ' άφιλότιμο!...

Και ντυοαρισμένος, κατέβασε τή σκούφια του, ξεκρέμασε και πήγε τόν ντυοβά του και πέρασε στην πρώτη θέση, σέρνοντας τήν αγκλίτσα του κ' όραζόμενος νά μη φανερηθεί σέ τραίνο...
— Τί τάβλες έσύ, μαμάτσα Χρήστο αυτά ; μοιμοιούριζε δταν βγήκε στη Θεσσαλονίκη. Τί θέλει ή άλεπού σπό παζάρι; Πιό καλά είναι τά μουλάρια πού δέν σου κάνουν ποτέ τέτοια χουνέρια...
ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

σποινίς Λίτσα. Πρέπει νά τής πάμε άνητ της δεσποινίδος Λίνας...
— Ναι, και άνητ! φώναζε μέ χαρά ή Λίτσα. Πού είναι τά άνητ ; Θέλω άνητ, πολλά άνητ γιά τή Λίνα μου.

— Αυτά άκριβώς πηγαίνουμε νά πάρουμε. Παράγγαλα νά τά πάνε σπό σπία τής θεϊας μου.
— Ναι, και πρέπει νά πάμε νά τά πάρουμε. Μά γρήγορα... γρήγορα...
Τό άδωο αυτό ψέμμα έκανε τή Λίτσα νά ησιγάση κάπως. 'Ερτασαν έτσι σπό σπία τής θεϊας τού Λώρη κ' άνέβησαν επάνω. 'Ο Λώρης έγγενε στή θεία του γιά νά τής δώση νά καταλάβη πώς και τού έκτακτο συμβαίνει και μπήκαν σπό σαλόνι. 'Η Λίτσα κάθησε σ' ένα ντυβανάκι.

— Πηγαίνω νά φέρω τά άνητ, τής είλε ο Λώρης και παρέσυρε έξω τή θεία του, κλεινώντας πίσω του τή πόρτα.
'Εκεί, στη διπλανή κάμαρα, ο νέος διηγήθηκε γρήγορα—γρήγορα στή θεία του διη τήν τραγωδία πού συνέβη και τήν παρεκλίεσε νά κρατήσει κοντά της τή Λίτσα, ξεγελώντας τήν μέ διάφορες ύποσχέσεις, όσο νά τρέξει στή μαμά της και νά τής πη τή συμβαίνα. Αυτή ήταν ή καλύτερη λύση. Τί άλλο μπορούσαν νά κάνουν ;
'Η θεία τού Λώρη έμεινε κατάπληκτη άκούγοντας τού τρομερό αυτό δράμα. 'Ανέλαβε πρώτιστα νά κρατήσει συντηοριά στή Λίτσα κ' έτσι ο Λώρης ξεναγκάστηκε σπό σαλόνι, άπορροπισμένος νά πη ένα άκόμα ψέμμα, γιά νά ξεφύγη.

Μόλις τόν είδε ή Λίτσα, σπρωθήκε επάνω κ' έτρεξε κοντά του.
— Τά άνητ!... Πού είναι τά άνητ ; ρώτησε.
'Ο Λώρης προσποιήθηκε τού νευριασμένο.
— Τά άνητ ήττώ κ' έγώ, είλε. Δέν τά φέρον άκόμα. Κι' όμως τούς σύστησα νά τά φέρον άμέσως. Τί λέτε και σεις ; Νά τρέξω νά τά πάρω μόνος μου ;
'Η Λίτσα κατούύριεσε.
— Θ' άργήσετε, είλε. Νά πάμε μάζύ καλύτερα.

— 'Οχι, αφήστε με νά πάω μόνος μου γρήγορα—γρήγορα. Θά γυρίσω άμέσως.
— Δέν θ' άργήσετε, κ. Λώρη ;
— Όποτε πέντε λεπτά.
— Τότε ναι, πηγαίνετε. Μά γρήγορα, γρήγορα...
Είλε τά λόγια αυτά και σωριάστηκε σπό ντυβάνι έξανηλημένο.

'Ο Λώρης άλλάξε ένα βλέμμα μέ τή θεία του κ' ώρισε έξω.
Κι' ή θεία του, κατασπηνγαμμένη άτ' τήν τρομερή ιστορία πούχε άκούσει, κάθησε πλάι στή Λίτσα κ' άρχισε νά τής μιλά τρυφερά, μέ καλωσύνη, μέ συμπόνειο...
.....
ΜΙΑ ΤΡΟΜΕΡΗ ΠΑΡΕΣΗΓΗΣΙΣ

Δνώ ώρες μετά τήν αναχώρησ τής Λίτσας άτ' τού σπιτι της, τήν ήμέρα αυτή, ή Λίνα έύπνησε και κούταζε πλάι της σπό διαμώτιο, αναβρπώντας μέ τού βλέμμα της τήν αδελφή της. Μη βλέποντας όμως τή Λίτσα σπό κρεβάτι της, ή Λίνα άνησυχησε. Είχε σπρωθεί κάλας ή άδελφή της ; Γιατί τόσο πρωί ; Μήπως είχε βγει έξω γιά νά πραγματοποιήσει, ό,τι τής ύποσχέθηκε χθές τού βράδυ, πριν κοιμηθώ ; 'Α, όχι, όχι, δέν τού ήθελε αυτό. Δέν ήθελε νά θυσαοσθή ή αδελφή της πός χάρι τής...
Σπρωθήκε άμέσως άτ' τού κρεβάτι και νά φώναζε τήν ύπηρετρία. Τη ρώτησε γιά τή Λίτσα κ' ή ύπηρετρία, μιλημένη καθώς ήταν, τής είλε πώς ή αδελφή της είχε βγει έξω και θά γυρίζε άμέσως.
'Η Λίνα έννοιωθε τήν καρδιά της βαρεά.
Γιατί νά τού κάμη αυτό ή Λίτσα ; Δέν θά δεχότανε κατ' ούδένα λόγο τή θυσία της. 'Οχι, δέν ήθελε νά συντηορη τήν καρδιά τής αδελφής της. Καθώς ντυνότανε στην κρεβατοκάμαρα, βοήκε ξεφρινατά τού σημείωμα πούχε αφήσει ή Λίτσα. Αυτό τήν έκανε ν' άνησυχήση περισσότερο. Μολαταύτα δέν είχε τίποτε στή μητέρα της, όταν τή ρώτησε γιά τήν πρωινή έξοδο τής αδελφής της. 'Αντιθέτως, τήν δικαιολόγησε:

— Είχε λίγο πονοκέφαλο, είπε τή μαμά της, και βγήκε νά κάνει μά βόλτα.
Μά ή ώρα περνούσε και ή Λίτσα δέν φωνάτονε. 'Η Λίνα είχε βγει τώρα σπό μπαλκόνι και βηματίεζε πάνω—κάτω, γεμάτη άγωνία. Γιατί άργούσε ή αδελφή της ; Τί τής είχε συμβεί ; Μήπως πραγματοποιήσε τήν τρομερή τής ύποσχεση νά λειπή άτ' τή μέση πρός χάρι τής Λίνας ;... 'Ω, θά ήταν τρομερό αυτό!...
(Άκολουθεί)

'Η Λίνα άνοιξε τού γράμμα κ' άρχισε νά τού διαβάξη...